

ממתק לשבת

פרשת השבוע: דברים תשע"ט

חומש: דברים

חוזרים הביתה...

בתקופה זו של השנה אנו 'חוזרים הביתה', מנהגי האבלות שאנו נוהגים בימי בין המצרים, בימים שבין י"ז בתמוז לבין תשעה באב, מחזירים אותנו לחלומות ולגעגועים לבית המקדש שכבר לצערנו 1951 שנים נמצא בחורבנו ואנו משתוקקים לחזור הביתה, לבית המבטא את הטוב, הישר והיפה שבעולמנו. זכרון הוא עיקר מעיקרי היהדות, התורה חייבה אותנו לזכור בכל יום את השבת ואת יציאת מצריים ועוד. נוספו לנו זכירות נוספות כזכרון חורבן בתי המקדש ואף ימי זכרון של דור תקומתנו כיום הזכרון לשואה ולגבורה ויום הזכרון לחללי מערכות ישראל. אנו עם זוכר, זוכרים את חורבן הבית בכדי להתמלא געגועים ותשוקה לבנינו.

הרמב"ם [ה'ל' תעניות, פ"ה ה"א] כותב: 'יש שם ימים שכל ישראל מתענים בהם מפני הצרות שאירעו בהן כדי לעורר הלבבות ולפתוח דרכי התשובה ויהיה זה זכרון למעשינו הרעים ומעשה אבותינו שהיה כמעשינו עתה עד שגרם להם ולנו אותן הצרות, שבזכרון דברים אלו נשוב להיטיב...'

חידושו של הרמב"ם שאין במנהגי האבלות וזכרון החורבן הפניית אצבע מאשימה כלפי הדור שחי בתקופת חורבן הבית הראשון והשני שבגללם נחרבו הבתים. אלא יש גם אצבע מאשימה כלפינו שבגללנו בית המקדש עדיין לא נבנה.

עם ישראל מטבעו, הוא עם שקושר את כל פרקי ההיסטוריה שלו לספר אחד וליחידה אחת. עם שאינו מנתק וקורע מתוכו פרקי חיים, גם אם הם אינם נעימים וקשים לזכרון. התבוננות אמיתית ואמיצה על העבר היא זו שמביאה עתיד טוב יותר. כל זאת מתוך אמונה תמימה שכל חורבן הופך להיות אבן בניין לקומה הנוספת בגאולת ישראל. הזכרון והגעגוע יביאו לתיקון סיבות חורבן המקדש. התקון יביא בניין, הזכרון יצורב בתודעתנו שעם ישראל כבר 1951 שנה מכוון את מבטו 'הביתה'.

הרב גבי קדוש

